κατά τη γνώμη μου

του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Ύφος μουσικής δωματίου

Το Γεωργιανό κουαρτέτο στο «Παλλάς»

Μαθητική Ορχήστρα ΩΔ. ΑΘΗΝΩΝ

Δε θα μπορούσαμε να ευχηθούμε ωραιότερο πασχαλινό δώρο από τη συναυλία του Κουαρτέτου της Σοβιετικής Γεωργίας. Κυριολεκτικά αναπάντεχο, ειδικά αυτές τις ημέρες, όταν η Κρατική Ορχήστρα και η Λυρική Σκηνή «αργούν» λόγω συνδικαλιστικών διεκδικήσεων, ενώ παράλληλα δεν υπάρχουν ρεσιτάλ ή άλλες συναυλίες με κάποιο ενδιαφέρον, όπως γίνεται σε όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Αθεράπευτα «ρομαντικοί» δε θέλουμε να παραδεχτούμε ότι το κλεινόν Άστυ δεν μπορεί να διεκδικήσει καμιά θέση στη σειρά των μουσικών κέντρων της Ευρώπης για τη μουσική του ζωή. Καμιά. Ούτε... την τελευταία.. Οι αριθμοί ακόμα και των πρόχειρων στατιστικών, δεν αφήνουν περιθώριο. Ούτε καν κάποια αισιοδοξία, έστω, για το μέλλον. Ας γυρίσουμε όμως στη συναυλία.

Όσο κι αν ξέρουμε την υψηλή στάθμη της σοβιετικής μουσικής παιδείας, δε φανταζόμαστε ότι ένα συγκρότημα μουσικής δωματίου, όχι από τα δύο μεγάλα μουσικά κέντρα της ΕΣΣΔ (Μόσχα και Λένινγκραντ), αλλά από την επαρχία, μπορεί να βρίσκεται, σε τόσο υψηλό μουσικό επίπεδο. Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για το είδος αυτό που απαιτεί, όχι απλώς σωστή, αυστηρή παιδεία, αλλά και παράδοση αιώνων. Ιδιαιτερα σ' ένα χώρο, όπως η Γεωργία, με πλουσιότατο λαϊκό μουσικό πολιτισμό, βασικά αντίθετο στη δομή και το χαρακτήρα, σε σύγκριση με τη Δυτική μουσική.

Αμέσως από τα πρώτα μετρα του **Χάυντν (Κουαρτέτο έργο 74)** είχαμε την εικόνα ενός κουαρτέτου από αυτά που συναντάμε μόνο σε τρεις - τέσσερις μουσικές πρωτεύουσες της Ευρώπης. Και δεν εννοούμε την τελειότητα της ατομικής τεχνικής των τεσσάρων μελών, τον άψογο εκφραστικό συντονισμό και συγχρονισμό ή την αυστηρότητα της ερμηνείας. Αλλά την ποιότητα, το χρώμα, το ύφος της «μουσικής δωματίου» για έγχορδα. Της «μουσικής δωματίου» ως σύνολο, πυρήνας τεσσάρων οργάνων, που μεταμορφώνονται σε ένα όργανο, με απεριόριστες δυνατότητες σε χρώματα, δυναμική, αντιθέσεις, πάντα στα πλαίσια του ύφους που υπαγορεύει το έργο. Παράλληλα όμως και με έντονα εκφραζόμενη προσωπική έκφραση. Τελειότητα, που δεν πρέπει να συγχέουμε με αυτήν που έχουμε «υποστεί», όχι λίγες φορές, από ορισμένα συγκροτήματα μουσικής δωματίου με «στρατιωτική» πειθαρχία (στην τεχνική) και ξηρή γνώση του ύφους (στην ερμηνεία).

Τα έργα του προγράμματος **Χάυντν, Κουαρτέτο έργ. 74 Σοστακόβιτς, Κουαρτέτο έργ. 110 Μπράμς, Κουιντέτο έργ. 34, πρώτο και δεύτερο μέρος.** Σύντομες σελίδες μεταγραμμένες για κουαρτέτο **των Ντβόρζακ, Χάυντν, Πουτσίνι, Σοστακόβιτς** και γεωργιανών λαϊκών μελωδιών.

Τα μέλη του συγκροτήματος: **Κ. Βαρντελι και Τ. Μπατιασβίλι βιολί, Ν. Ζβάνια βιόλα, Ο. Χουμπινισβίλι τσέλο και Ντ. Μπακοπούλου (έκτακτη συμμετοχή) (Παλλάς 8.4.87).**

Το κοινό της Αθήνας, αυτό που παρακολουθεί τη μουσική κίνηση, δεν έχει ακόμα —νομίζουμε— συνειδητοποιήσει τη σημασία της μαθητικής ορχήστρας. Το ρόλο της στην παιδεία των εκκολαπτόμενων νέων μουσικών. Και την ευθύνη, τη μεγάλη ευθύνη που επωμίζεται ο επικεφαλής μαέστρος προκειμένου να διδάξει το μουσικό ύφος στα μέλη ενός «οργάνου», που παίζεται και εκφράζεται από τόλμα όργανα, τη συμφωνική ορχήστρα· την πλέον **σύνθετη δημιουργία της κλασικής μουσικής.**

Η ορχήστρα **του Ωδείου Αθηνών, με μέλη τους σπουδαστές του Ιδρύματος, μετά από τα πρώτα δειλά, αλλά προσεχτικά βήματα, έχει σήμερα κερδίσει τη αναγνώρισή της. Λειτουργεί μεθετικά αποτελέσματα από χρόνο σε χρόνο. Ήδη προχωρεί στη διαμόρφωση του ήχου της** - ας μην ξεχνάμε τις αλλαγές προσώπων κάθε χρόνο εξαιτίας της αποφοίτησης.

Ο συγχρονισμός και ο ρυθμός **υπόσχονται** καλύτερες επιτεύξεις. **Και** η εκφραση **έχει ήδη κάποιο χαρακτήρα.**

Η παρουσία της στο «Παλλάς» μ' ένα **πρόγραμμα** που ικανοποιούσε **τους παιδευτικούς** στόχους της Ορχήστρας, ενώ παράλληλα ήταν πολύ ελκυστικό ως μουσική, **εγγράφεται στο ενεργητικό της. Τιμή, τόσο στο Ωδείο Αθηνών που καθιέρωσε το θεσμό της, όσο και στον Τάτση Αποστολίδη, το μαέστρο της.**

Στο πρόγραμμα: Μασκάνι, **Ιντερμέτζο από την όπερα «Αμίκο Φριτς», Χάυντν, Συμφωνία αρ. 82, Σιμπέλιους, Μελαγχολικό βαλς - Σοαιν-Σανς, Το Καρναβάλι των ζώων (Παλλάς, 5.4.87).**